Dr. Öğr. Üyesi Işıl EGEMEN DEMİR

MİLLETLERARASI KARMA SÖZLEŞMELERDE OBJEKTİF AKİT STATÜSÜ

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1432
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi
Yayın No | Publication Number: 2026/182

Kitap Adı: Milletlerarası Karma Sözleşmelerde Objektif Akit Statüsü
Book Title: Applicable Law to International Mixed Contracts in the absence of Choice of Law
ISBN: 978-625-5007-55-1
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786255007551

Yazar(lar) | Author(s): Dr. Öğr. Üyesi Işıl EGEMEN DEMİR | orcid.org/0000-0002-7007-211X
Kurum | Institution: Türk Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi / Turkish German University, Faculty of Law

Konu Kategorisi | Subject Categories: Milletlerarası Özel Hukuk

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 191

Yayım Tarihi | Publication Date: Ekim 2026 | October 2026
Yayım Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalyener Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

ÖNSÖZ

Yabancı unsurlu sözleşmesel borç ilişkileri, milletlerarası özel hukukun önem arz eden konularından biridir. Bunun nedeni, milletlerarası ticari ilişkilerin ekseriyetle bir sözleşmeye dayanır. Milletlerarası ticari hayatta sözleşmesel borç ilişkilerinin artması, yabancı unsurlu uyuşmazlıkların da artmasını beraberinde getirmiş; özellikle uyuşmazlıklara uygulanacak hukuk konusu önem kazanmıştır. Yabancı unsurlu borç ilişkilerine hangi hukukun uygulanacağının tespiti, Kanunlar İhtilafı Hukukunun konusunu oluşturur. Şahsi, coğrafi ya da konu itibariyle yabancı bir hukukla bağlantılı olan özel hukuk ilişkileri temel olarak 12.12.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkındaki Kanun'a[1] (MÖHUK) tabidir. 5718 sayılı MÖHUK'ta, sözleşmelere uygulanacak hukuku düzenleyen genel bağlama kuralı olan 24. maddenin yanı sıra, Sözleşmesel Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk hakkındaki Roma Konvansiyonu[2] ve onun yerini alan Sözleşmesel Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuka Dair Roma I Tüzüğü[3] ile paralel biçimde, belirli sözleşme türleri bakımından özel bağlama kurallarına da yer verilmiştir. Sözleşmelere ilişkin genel bağlama kuralından sonra özel bağlama kurallarına yer verilmesinin gerekçesi, sözleşmelere uygulanacak hukuku düzenleyen genel kuralın tüm akit tipleri açısından yeterli olmayacağının düşünülmesidir. Yabancılık unsuru içeren bir sözleşmeyle karşılaşıldığında önce bu sözleşmenin MÖHUK 25 ilâ 29. maddeleri arasında düzenlenen sözleşme tiplerinden birinin kapsamına girip girmediği tespit edilecek; eğer uyuşmazlık konusu sözleşmeye ilişkin özel bağlama kuralı tespit edilemezse, bu durumda MÖHUK m. 24'te

---

1 Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, Kanun Numarası: 5718, Kabul Tarihi: 27.11.2007, RG 12.12.2007/26728.

2 Convention on the law applicable to contractual obligations 80/934/ ECC (Rome Convention), http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV%3Al33109 E.T: 09.05.2016. Sözleşmesel Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk hakkında Konvansiyon (80/934/ECC), 19 Haziran 1980 tarihinde imzaya açılmış ve 1 Nisan 1991 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3 17 Haziran 2008 Tarihli Sözleşmeden Doğan Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuka İlişkin Roma I Tüzüğü. Regulation (EC) No. 593/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 on the Law Applicable to Contractual Obligations (Rome I), O.J. L 177/6, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008R0593, E.T: 09.05.2016.

yer alan genel kanunlar ihtilafı kuralına göre uyuşmazlığın esasına uygulanacak hukuk tespit edilecektir.

Sözleşmelerin esasına uygulanacak hukuka ilişkin genel kanunlar ihtilafı niteliğindeki MÖHUK m. 24, sözleşmeler alanındaki irade serbestisi ilkesine paralel olarak, milletlerarası özel hukukta sözleşmelere uygulanacak hukukun tespitinde irade serbestisi ilkesini benimsemiş ve tarafların, sözleşmeye uygulanacak hukuku belirleyebilmelerine; yani hukuk seçimine / sübjektif bağlama kuralına imkân tanımıştır. Milletlerarası sözleşmelerde hukuk seçimi imkanı getirilmiş olmasına rağmen, çoğu sözleşmede tarafların bir uzlaşıya varamayarak hukuk seçimini es geçmeleri veya hukuk seçimini önemsememeleri gibi nedenlerle sübjektif bağlama kuralının ihdas edilmemiş olması mümkündür. Böyle durumlarda sözleşmenin tabi olacağı hukukun tayini MÖHUK m. 24/4'te yer alan objektif bağlama kuralına göre yapılmaktadır. O halde, akit statüsünün tayininde, ilk aşamada tarafların bir hukuk seçimi yapmış olup olmadıklarına bakmak gerekir. Eğer böyle bir hukuk seçimi yoksa, MÖHUK m. 24/4' e göre sözleşmeye en sıkı ilişkili hukuk uygulanır. Objektif bağlama kuralı olarak kabul edilen en sıkı ilişkinin, karakteristik edim kriterine göre tespiti öngörülmüştür. MÖHUK m. 24/4'te, karakteristik edim borçlusundan hareketle en sıkı ilişkili hukukun belirlenmesine yönelik birtakım bağlantı noktaları öngörülmüştür.

Karakteristik edim kriteri, her durumda en sıkı ilişkili hukukun belirlenmesini sağlayamamaktadır. Bu sorun, özellikle karma sözleşmelerde iki farklı biçimde ortaya çıkmaktadır. İlk olarak, sözleşmenin farklı sözleşme tiplerine özgü unsurları bir araya getirmesi ve tarafların üstlendikleri edimlerin birbirinden ayrıştırılamaması nedeniyle karakteristik edimin tespit edilemediği durumlarda, uygulanacak hukukun bu kriter üzerinden belirlenmesi mümkün olmayabilir. İkinci olarak, karakteristik edimin tespit edilebildiği hâllerde dahi, söz konusu edime ilişkin bağlama noktasının gösterdiği hukuk, sözleşmenin bütün unsurları ve somut olayın koşulları dikkate alındığında, sözleşmeyle en sıkı ilişkili hukuk olmayabilir. Bu itibarla, karma sözleşmelerde karakteristik edim kriterinin uygulanamadığı veya uygulanmasına rağmen sözleşmeyle en sıkı ilişkili hukuku göstermediği durumlarda, uygulanacak hukukun hangi yöntemle belirlenmesi gerektiği sorunu ortaya çıkmaktadır. Çalışmamız, bu sorunu karma sözleşmelerin özellikleri çerçevesinde inceleyerek, karakteristik edim kriterinin yetersiz kaldığı hâllerde objektif akit statüsünün belirlenmesine yönelik bir çözüm geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ III
İÇİNDEKİLER V
KISALTMALAR LİSTESİ XIII

GİRİŞ

I. MİLLETLERARASI KARMA SÖZLEŞME KAVRAMI 1
II. KARMA SÖZLEŞMELERİN TABİ OLDUĞU HÜKÜMLER SORUNU 2
III. MİLLETLERARASI KARMA SÖZLEŞMELERE UYGULANACAK HUKUK SORUNU 3
IV. ÇALIŞMANIN AMACI, KAPSAMI VE ELE ALINIŞ BİÇİMİ 5
A. KONUNUN ÖNEMİ VE ARAŞTIRMA PROBLEMİ 5
B. ÇALIŞMANIN AMACI, KAPSAMI VE YÖNTEMİ 6

BİRİNCİ BÖLÜM

KARMA SÖZLEŞMELERİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE TABİ OLDUKLARI HÜKÜMLER

I. TÜRK HUKUKUNDA SÖZLEŞME SERBESTİSİ VE SÖZLEŞME TİPLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 9
A. SÖZLEŞME SERBESTİSİ VE KANUNİ SÖZLEŞME TİPLERİ 9
1. Türk Borçlar Kanunu'nda Genel ve Özel Hükümler Sistemi 9
2. Sözleşme Özgürlüğü ile Kanuni Sözleşme Tipleri Arasındaki İlişki 10
B. TÜRK HUKUKUNDA İSİMSİZ SÖZLEŞMELERİN GEÇERLİLİĞİ VE HUKUKİ DAYANAĞI 11
1. İsimsiz Sözleşme Kavramı ve Karma Sözleşmelerin Tanımı 11
a. Sözleşme Özgürlüğünün Tarihsel Gelişimi ve Kanuni Tip Sistemi 12

i. Roma Hukukunda Sözleşme Tipleri ve Tip Zorunluluğu 12
ii. Doğal Hukuk Öğretisi ve Sözleşme Özgürlüğünün Gelişimi.....13
iii. Sözleşme Tiplerinin Sözleşme Serbestisine Etkisi.....13
b. Türk Hukukunda Sözleşme Özgürlüğünün Dayanağı ve Sınırları.....14
i. Anayasal Güvence ve Borçlar Hukukundaki Görünümü 14
ii. Sözleşme Özgürlüğünün Kanuni Sınırları.....15
iii. Sözleşme Özgürlüğü, Sözleşme Adaleti ve Karma Sözleşmeler 16
2. İsimli ve İsimsiz Sözleşmelerin Ayırtedici Unsurları.....16
a. Sözleşmenin Unsurları ve Sözleşme Tipinin Belirlenmesi.....17
b. İsimsiz Sözleşmelerin Türleri ve Sui Generis Sözleşmeler 18
c. İsimli ve İsimsiz Sözleşmeler Ayrımının Karma Sözleşmeler Bakımından Önemi.....19
3. Kanuni Sözleşme Tiplerine İlişkin Hükümlerin İşlevi 20
C. KARMA SÖZLEŞMELERİN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ VE HUKUKİ NİTELİĞİ.....21
1. Karma Sözleşmelerin Tanımı 21
2. Karma Sözleşmelerin Sözleşmeler Hukukundaki Konumu.....21
3. Karma Sözleşmenin Özellikleri.....24
a. Hukuki İşlemin Tekliği.....24
b. Farklı Sözleşme Tiplerine Ait Unsurları İçermesi 25
c. Karma Sözleşmelerin Sınırları.....25
4. Karma Sözleşmelere Benzer Sözleşmeler 27
a. Sözleşme Bağlantıları 27
b. Birleşik Sözleşmeler 27
c. Kendine Özgü (Sui Generis) Sözleşmeler 28
d. Farklı Yan Edimli Sözleşmeler.....30
i. Kavram, Yan Edim-Ana Edim Ayrımı 30
ii. Hukuki Nitelik ve Uygulanacak Hükümler.....31
D. KARMA SÖZLEŞME TÜRÜNE GÖRE UYGULANACAK MADDİ HUKUK HÜKÜMLERİNİN BELİRLENMESİ 33
1. Kombine Sözleşmeler (Tip Bağdaştırma Sözleşmeleri).....33
a. Konuk Kabul Sözleşmeleri 34
b. Uzaktan Eğitim Sözleşmeleri 35

c. Hastaneye Kabul Sözleşmeleri 36
d. Kombine Sözleşmelere Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi 37
2. Farklı Tipte Karşı Edimli Sözleşme / Çift Tipli Karma Sözleşme 39
a. Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi 39
i. Sözleşmenin Niteliği ve Uygulanacak Hükümlerin Genel Çerçevesi 39
ii. Şekle İlişkin Sorunlar 40
iii. Sözleşmenin Sona Ermesine İlişkin Sorunlar 41
iv. Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesine İlişkin Değerlendirmemiz 42
b. Kapıcılık Sözleşmeleri 44
c. Lojman Tahsisli İş Görme Sözleşmeleri 45
i. Sözleşmenin Hukuki Niteliği 45
ii. Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi 45
iii. İş İlişkisinin Sona Ermesi ve Konutun Tahliyesi 46
3. Tip Birleşim Sözleşmeleri 48
a. Karma Bağışlamanın Unsurları 48
b. Karma Bağışlamada Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi 49
II. KARMA SÖZLEŞMELERİN TABİ OLDUĞU HÜKÜMLER 50
A. KANUNİ DÜZENLEMELERİN ROLÜ 50
1. Sözleşme Tiplerinin Kanuni Düzenlemeler Karşısındaki Konumu 50
2. Karşılaştırmalı Hukukta Karma Sözleşmelere Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi 51
B. KARMA SÖZLEŞMELERİN YORUMLANMASI 52
1. Karma Sözleşmelerin Yorumuna İlişkin Genel Esaslar 52
a. Tarafların Gerçek ve Ortak İradelerinin Dikkate Alınması 52
b. Sistematik Yorum ve Sözleşmenin Bütününün Değerlendirilmesi 54
c. Açıklayıcı Yorum ve Tamamlayıcı Yorum Ayrımı 54
d. Sözleşme Metninin Yorumdaki Önemi 55
e. Sözleşmenin Yorumunda Örf ve Âdetin Önemi 57
C. KARMA SÖZLEŞMELERDE BOŞLUK DOLDURMA 57
1. Karma Sözleşmelerde Sözleşme Boşluğunun Doldurulması ve Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi 57

a. Sözleşme Boşluğunun Tespiti ve Tamamlanması 57
b. Sözleşme Boşluğunun Doldurulma Yöntemleri 59
c. Karma Sözleşmelerde Boşluk Doldurma ile Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesi Arasındaki İlişki 60
2. Karma Sözleşmelere Uygulanacak Hükümlerin Belirlenmesine İlişkin Teoriler 60
a. Soğurma Teorisi (Absorptionstheorie) 61
b. Kombinasyon Teorisi (Kombinationstheorie) 62
c. Kıyasen Uygulama Teorisi (Analogie) 63
d. Yaratma Teorisi (Kreationstheorie) 64
3. Teorilerin Değerlendirilmesi ve Karma Sözleşmeler Bakımından Uygun Yöntemin Belirlenmesi 65
a. Soğurma, Kombinasyon ve Kıyasen Uygulama Teorilerinin Değerlendirilmesi 65
b. Karma Sözleşmenin Yapısına Göre Uygulanacak Yöntemin Belirlenmesi 66
c. Esnek Yöntem ve Hukuki Güvenlik Arasındaki Denge 67
D. MAHKEME İÇTİHATLARINDA KARMA SÖZLEŞMELERE UYGULANACAK HÜKÜMLERİN BELİRLENMESİ 68
1. Alman Federal Mahkemesi İçtihatları 68
2. İsviçre Federal Mahkemesi İçtihatları 69
3. Yargıtay Uygulaması 71
4. Değerlendirmemiz 73

İKİNCİ BÖLÜM

KANUNLAR İHTİLAFI HUKUKUNDA SÖZLEŞMEYE UYGULANACAK HUKUK

I. TÜRK HUKUKUNDA YABANCILIK UNSURU İÇEREN SÖZLEŞMELERE UYGULANACAK HUKUK 75
A. TÜRK HUKUKUNDA AKİT STATÜSÜNE İLİŞKİN BAĞLAMA KURALI 75
1. MÖHUK m. 24'ün Gelişimi ve Karşılaştırmalı Hukuktaki Kaynakları 75
2. MÖHUK m. 24'ün Sistematiği 76
3. MÖHUK m. 24'ün Hazırlanmasında Karşılaştırmalı Hukukun Etkisi 77

4. Sözleşmeyle En Sıkı İlişkili Hukuk ve Karakteristik Edim....78
5. Hukuk Seçiminin Objektif Bağlama Kuralına Başvurulmasındaki İşlevi....79
6. Objektif Akit Statüsünün Belirlenmesinde Karakteristik Edim ve En Sıkı İlişkili Hukuk....79
B. TÜRK KANUNLAR İHTİLAFI HUKUKUNDA HUKUK SEÇİMİ....80
1. İrade Serbestisinin Milletlerarası Özel Hukuktaki Görünümü....80
2. Kanunlar İhtilafı Hukukunda Taraf Muhtariyetinin Hukuki Temeli ve İşlevi....81
3. Maddi Hukuktaki İrade Muhtariyeti ile Kanunlar İhtilafı Hukukundaki İrade Muhtariyetinin Ayrılması....82
a. İçerik Bakımından Farklılık....82
b. Hukuki İlişkinin Yabancılık Unsuru Taşıması Bakımından Farklılık....83
c. İrade Serbestisinin Sınırları Bakımından Farklar....83
4. Hukuk Seçiminin Mahiyeti....85
a. Seçilen hukuk ile sözleşme arasında irtibat....86
b. Hukuk Seçiminin Zaman Bakımından Etkisi....86
c. Hukuk Seçimi Anlaşmasının Şekil Bakımından Geçerliliği....87
5. MÖHUK m. 24 Çerçevesinde Hukuk Seçimi Türleri....87
a. Açık Hukuk Seçimi....87
b. Kısmî Hukuk Seçimi (Sübjektif Dépéçage)....88
i. Kavram ve Hukuki Niteliği....88
ii. Kısmî Hukuk Seçiminin Sınırları....89
c. Zımnî Hukuk Seçimi....90
i. Zımnî hukuk seçiminin kabulü....90
ii. Zımnî irade ile farazî irade arasındaki fark....90
iii. Zımnî hukuk seçiminin göstergeleri....91
6. Yabancılık Unsuru Bulunmayan Sözleşmelerde Yabancı Hukuk Seçimi....92
II. SÖZLEŞMEYE UYGULANACAK HUKUKA İLİŞKİN OBJEKTİF BAĞLAMA KURALI....94
A. HUKUK SEÇİMİ YOKLUĞUNDA SÖZLEŞMEYE UYGULANACAK HUKUK....94
1. Objektif Akit Statüsü Kavramı....94
2. MÖHUK m. 24/4 Uyarınca Objektif Akit Statüsü....94
3. Karşılaştırmalı Hukukta Akit Statüsü....96

a. Roma Konvansiyonunda Sözleşmelere Uygulanacak Hukuk 96
i. Hukuk Seçimi Serbestisi 97
ii. Kısmi Hukuk Seçimi 98
iii. Hukuk Seçiminin Bulunmadığı Durumlarda Uygulanacak Hukuk 99
b. Sözleşmesel Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuka İlişkin Roma I Tüzüğü 101
i. Hukuk Seçimi 102
ii. Hukuk Seçimi Yokluğunda Uygulanacak Hukuk 102
(1) Roma I Tüzüğü'nde Objektif Bağlama Kurallarının Sistemi 102
(2) Karma Sözleşmelerde Sözleşmenin Nitelendirilmesi ve Karakteristik Edim 103
(3) En Sıkı İlişkili Hukuk İlkesinin İşlevi 104
c. İsviçre Milletlerarası Özel Hukuk Hakkında Kanunda Sözleşmelere Uygulanacak Hukuka İlişkin Bağlama Kuralı 105
B. SÖZLEŞMENİN AYRILABİLİR KISIMLARINA FARKLI HUKUKLARIN UYGULANMASI 107
1. Objektif Akit Statüsünün Belirlenmesinde Sözleşmenin Ayrıştırılması (Dépeçage) 107
2. Dépeçage Kavramı ve Sözleşmenin Ayrılabilirliği 108
3. Sübjektif ve Objektif Ayırma 109
a. Sübjektif Ayırma 109
b. Objektif Ayırma 109
4. Objektif Ayırmanın Şartları 111
a. Sözleşmenin Bir Kısmının Geri Kalanından Ayrılabilir Olması 111
b. Objektif Ayırmanın İstisnai Niteliği 112
c. Farklı Hukukların Uygulanmasının Çelişkili Sonuçlara Yol Açmaması 113
5. Objektif Ayırmanın Hukuki Dayanağı 114
a. Roma Konvansiyonu ve Roma I Tüzüğü Çerçevesinde Objektif Ayırma 114
b. Türk Milletlerarası Özel Hukukunda Objektif Ayırma 114
6. Karma Sözleşmelerde Objektif Akit Statüsünün Belirlenmesi ve Objektif Ayırmadan Farkı 115
7. Objektif Ayırmanın Koşulları ve Sınırları 116

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OBJEKTİF AKİT STATÜSÜNÜN TESPİTİNDE "EN SIKI İLİŞKİLİ HUKUK"

I. SÖZLEŞMELERE UYGULANACAK HUKUKUN BELİRLENMESİNDE EN SIKI İLİŞKİLİ HUKUK İLKESİ 117
A. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA BAĞLAMA KURALI OLARAK EN SIKI İLİŞKİLİ HUKUK 118
1. Bağlama Kuralı olarak En Sıkı İlişkili Hukuk İlkesi 118
2. Roma Konvansiyonu m. 4'teki Bağlama Kuralı Olarak En Sıkı İlişkili Hukuk 119
a. En Sıkı İlişkili Hukuk ve Karakteristik Edim Bağlantısı 119
b. Karakteristik Edimin Belirlenmesi 120
c. Karakteristik Edimin Karma Sözleşmeler Bakımından Değerlendirilmesi 121
3. Roma I Tüzüğü m. 4 Bağlamında En Sıkı İlişkili Hukuk 122
B. KAÇINMA KURALI OLARAK EN SIKI İLİŞKİLİ HUKUK 123
1. Kaçınma Kuralının Hukuki Niteliği ve İşlevi 123
2. Roma Konvansiyonu m. 4/5'te Kaçınma Kuralı 125
3. Daha Sıkı İlişkili Hukukun Belirlenmesi ve Kaçınma Kuralının Uygulanması 128
4. Kaçınma Kuralının İşlevi ve Uygulanma Koşulları 130
5. Kaçınma Kuralı ile Tali Objektif Bağlama Kuralı Arasındaki Ayrım 133
II. KARAKTERİSTİK EDİM ÖLÇÜTÜNÜN EN SIKI İLİŞKİLİ HUKUKUN BELİRLENMESİNDEKİ İŞLEVİ 134
A. EN SIKI İLİŞKİYİ SOMUTLAŞTIRMAYA YÖNELİK İLKE "KARAKTERİSTİK EDİM" 134
1. En Sıkı İlişki ile Karakteristik Edim İlkesi Arasındaki Bağlantı 134
2. Karakteristik Edime Bağlı Bağlama Noktalarının Hukuki Niteliği 135
a. Karine Kavramı 135
b. Kanuni Karinelerin Hukuki Niteliği ve Tanımı 136
c. Kanuni Karinelerin Tarihsel Gelişimi ve İspat Hukukundaki Sonuçları 137
d. Kanuni Karine Çeşitleri 139

i. Gerçek Karine 140
ii. Sözde Karine 140
e. Kanuni Karinelerin Dayanağı ve Hukuki İşlevi 141
3. Karakteristik Edime Dayalı Bağlama Kuralının Teknik Anlamda Karineden Ayrılması 142
4. Karakteristik Edim Kuralının İspat Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi 143
5. Karakteristik Edim Kuralı ile En Sıkı İlişkili Hukuk İlkesi Arasındaki İlişki 144
B. KARAKTERİSTİK EDİMİN BAĞLAMA KURALI İÇİNDEKİ İŞLEVİ 146
1. Karine ile Gösterge Kural Arasındaki Fark 146
2. MÖHUK m. 24/4'ün Yapısı ve İspat Karinesinden Ayrılması 147
3. Karakteristik Edim Kuralının En Sıkı İlişki İlkesiyle Bağlantısı 148
4. MÖHUK m. 24/4'te Karakteristik Edimin İşlevi 150
5. İspat Yükü ve Hâkimin Uygulanacak Hukuku Re'sen Belirlemesi 151
6. Karakteristik Edim Kuralı ile Daha Sıkı İlişkili Hukukun Belirlenmesi Arasındaki Uygulama İlişkisi 152
a. Karakteristik Edim Ölçütünün Önceliği ve İstisna Hükmünün İşlevi 152
b. Karakteristik Edim Ölçütünün Birincil, Alternatif Bağlantı Noktalarının İkincil Niteliği 153
SONUÇ 155
KAYNAKÇA 161

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	Avrupa Birliği
ABAD	Avrupa Birliği Adalet Divanı
age	Adı Geçen Eser
agm	Adı Geçen Makale
AÜHFD	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
A.Y.	Anayasa
BATİDER	Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch
BGH	Bundesgerichtshof
bknz.	Bakınız
c.	cümle
C	Cilt
CISG	United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods
dn.	Dipnot
E.	Esas
EGBGB	Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch
E.T.	Erişim Tarihi
HD	Hukuk Dairesi
HGK	Hukuk Genel Kurulu
HMK	Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUMK	Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
İİK	İcra ve İflas Kanunu
İÜHFM	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
İsv.	İsviçre

İsv. BK	İsviçre Borçlar Kanunu (Schweizerisches OR)
İsv. IPRG	İsviçre Devletler Özel Hukuku Hakkında Kanun
K.	Karar
Konv.	Konvansiyon
m.	Madde
mBK	Mülga Borçlar Kanunu
MÖHUK	Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
p.	Paragraf
RG	Resmi Gazete
Rn.	Kenar Numarası (Randnummer)
s.	Sayfa
S.	Sayı
T.	Tarih
TBB	Türkiye Barolar Birliği
TBK	Türk Borçlar Kanunu
TMK	Türk Medeni Kanunu
TTK	Türk Ticaret Kanunu
UNIDROIT	International Institute for the Unification of Private Law
vb.	Ve Benzeri
vd.	Ve Devamı
Yarg.	Yargıtay
YKD	Yargıtay Kararları Dergisi
yy.	Yüzyıl
ZGB	Schweizerisches Zivilgesetzbuch